

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (jud. N. Arabadji)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Pruteanu, L. Popova, A. Gavrilița)

ÎNCHEIERE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova împotriva deciziei din 10 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată ”B.T.-Express” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la obligarea executării deciziei,

c o n s t a t ă :

La data de 04 februarie 2015, SRL ”B.T.-Express” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor al RM solicitând recunoașterea ca fiind ilegal refuzul și obligarea restituirii taxei pe valoare adăugată (TVA) în sumă de 898015 lei pentru perioada ianuarie 2014 - iunie 2014 în baza deciziei IFS mun. Chișinău nr. 14/01/T/606 din 22 august 2014.

La data de 07 mai 2015, SRL ”B.T.-Express” a depus acțiune de modificare și concretizare a cerințelor împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova și Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău solicitând obligarea Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău să perfecteze documentele de plată (dispozițiile de plată) pentru restituirea TVA în sumă de 898015 lei în baza deciziei nr. 14/01/T/606 din 22 august 2014 și să le prezinte spre executare Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, obligarea Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova să execute decizia Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 14/01/T/606 din 22 august 2014 și documentele de plată (dispozițiile de plată) ale Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău privind restituirea TVA în sumă de 898015 lei pentru perioada ianuarie 2014-iunie 2014.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la data de 21 august 2014, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău a întocmit actul de control nr. 5-669817 cu următoarele propuneri: suma TVA determinată spre restituire din buget pentru perioadele fiscale ianuarie 2014-iunie 2014 constituie 898015 lei; suma destinată trecerii în cont pentru perioada ulterioară la situația de 01 iulie 2014 constituie 2199 lei și este neachitată.

Prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău, nr. 14/01/T/606 din 22 august 2014 a fost acceptat spre restituire TVA din bugetul de stat pentru perioadele fiscale L/01/2014-L/06/2014 în sumă de 898015 lei, care urmează a fi reflectat în sistemul informațional automatizat „contul curent al contribuabilului” la capitolul 115/3. Concomitent, s-a decis că suma TVA acceptată spre restituire din buget urmează a fi îndreptată în contul stingerii datoriilor agentului economic, iar în caz contrar, la cererea agentului economic, la contul viitoarelor obligații ale acestora față de bugetul public național sau la contul bancar al agentului economic, iar trecerea în cont a TVA pentru perioada ulterioară la 01 iulie 2014 constituie 2199 lei și este neachitată.

Menționează că, prin răspunsul din 31 octombrie 2014, la cererea nr.22 din 30 septembrie 2014 privind restituirea din buget a TVA, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău i-a informat că la data de 17 octombrie 2014 și 20 octombrie 2010 au fost emise dispozițiile de plată nr. 0600001784 și respectiv nr. 0600001793 prin care s-a dispus restituirea TVA în sumă de 898015 lei și documentele au fost transmise Trezoreriei de Stat a Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu registrele nr. 178 din 23 octombrie 2014 și nr. 179 din 24 octombrie 2014.

Susține că, la data de 30 decembrie 2014 a expediat Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, prin intermediul oficiului poștal, cererea prealabilă din 29 decembrie 2014, prin care a solicitat executarea deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău din 22 august 2014 și a dispozițiilor de plată cu privire la restituirea TVA din buget. Însă, nu a primit un răspuns la cererea sa.

Ulterior, în procesul judecării acțiunii, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a comunicat că dispozițiile de plată cu privire la restituirea TVA din buget au fost restituite Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău fără executare.

Afirmă că, prin acțiunile pârâților i-a fost încălcat dreptul prevăzut de lege.

Prin hotărârea din 17 august 2015 a judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SRL ”B.T.-Express” și s-a obligat Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău să perfecteze în temeiul deciziei nr. 14/01/T/606 din 22 august 2014 ”Cu privire la restituirea sumelor TVA din buget SRL ”B.T.-Express”, c/f 1005600049546” documentele de plată aferente restituirii SRL ”B.T.-Express” din buget pentru perioadele fiscale L/01/2014-L/06/2014 a TVA în sumă de 898015 lei și să le prezinte spre executare Ministrului Finanțelor al Republicii Moldova; s-a obligat Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova să execute decizia Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău nr. 14/01/T/606 din 22 august 2014 ”Cu privire la restituirea sumelor TVA din buget SRL ”B.T.-Express”, c/f 1005600049546”, inclusiv prin executarea documentelor de plată, emise de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău, aferente restituirii din buget, pentru perioadele fiscale L/01/2014 - L/06/2014 a sumelor TVA în mărime de 898015 lei.

Prin decizia din 10 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 17 august 2015 a judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău.

La data de 19 mai 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei din 10 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor inferioare, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele inferioare au interpretat în mod eronat legea.

Menționează că, constatările instanțelor ierarhic inferioare privind ilegalitatea acțiunilor Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău prezintă nedumerire, deoarece cerința intimatului a fost admisă.

Remarcă că, instanța de apel a omis a se expune asupra argumentelor precum că Inspectoratul Fiscal Principal de Stat asigură executarea documentelor de plată cu privire la restituirea sumelor TVA, după primirea acestora.

Relevă că, instanțele ierarhic inferioare au pus în sarcina sa o obligație, executarea căreia nu ține de competența Inspectoratului Fiscal de Stat mun. Chișinău.

La data de 23 mai 2016, Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei din 10 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor inferioare, cu pronunțarea unei hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele inferioare nu au luat în considerare normele relevante raportului litigios.

Declară că, intimatul nu putea să pretindă restituirea TVA pentru perioada 01.01.2014-11.04.2014, deoarece în această perioadă era aplicabil pct.32 subpct 1 lit.f) din Regulamentul privind restituirea taxei pe valoare adăugată, care a fost abrogat la 04 aprilie 2014 și intrat în vigoare la data de 11 aprilie 2014.

Susține că, instanțele ierarhic inferioare nu au elucidat circumstanțele pricinii și anume că conform contractului nr. 10/11 din 08 noiembrie 2011, încheiat între SRL "Moldexperpoșta" și SRL "B.T.-Express", s-a convenit că serviciile de recepționare și expediere se vor efectua în conformitate cu Convenția Poștală Universală, iar conform pct. art.15 pct. 2.1.3 ale Convenției menționate, în toate categoriile de trimiteri se interzice introducerea obiectelor al căror import sau circulație este interzis în țara de destinație.

Relevă că, serviciul poștal al Statelor Unite ale Americii nu acceptă pentru livrare sau remitere prin poștă a coletelor ce conțin produse din tutun.

Precizează că, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat asigură executarea documentelor de plată cu privire la restituirea sumelor TVA, după primirea acestora și nu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 10 februarie 2016, iar în adresa părților a fost expediată la data de 07 aprilie 2016, conform scrisorii de însoțire (f.d.116).

Astfel, recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova la data de 19 mai 2016 și respectiv la 23 mai 2016, sunt în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Re bait și alții contra

Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunosc recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, ca fiind inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se recunosc inadmisibile recursurile declarate de Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău și Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova împotriva deciziei din 10 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului

Tatiana Vieru

Judecătorii

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală